

ДЕТСКА ГРАДИНА „МЕЧО ПУХ“ – с.Петко Славейков

✉ ул. "Свобода " № 32, п.к. 5434, тел.06734/2281,е-mail: info-701365@edu.mon.bg
интернет страница: www.mecho-puh.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

Силвия Попова

Директор на ДГ „Мечо Пух“

Заповед № РД-145 от 05.09.2023 г.

**ПРОГРАМНА СИСТЕМА
„ИГРАЯ И ЗНАЯ“
НА ДГ “МЕЧО ПУХ”**

Програмната система е приета на Педагогически съвет с Протокол № 8/04.09.2023 г.

Въведение

По смисъла на действащата законова и нормативна уредба, предучилищното образование се осъществява при осигурена среда за учене чрез игра, съобразена с възрастовите особености и гарантираща цялостното развитие на детето, както и възможности за опазване на физическото и психическото му здраве, като осигурява възпитание, социализиране, обучение и отглеждане на децата до постъпването им в I клас. Образователното съдържание включва конкретни задачи и дейности, които опосредстват цялостното развитие на детската личност и придобиване на съвкупност от компетентности - постижими за децата знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование, по образователните направления :

1. Български език и литература
2. Математика
3. Околен свят
4. Изобразително изкуство
5. Музика
6. Конструирание и технологии
7. Физическа култура

1. Същност и цели на предучилищното образование чрез Програмната система за придобиването на компетентностите по всяко от образователните направления в условията на педагогическо взаимодействие

1.1. Същност

Програмната система на ДГ "Мечо Пух" е част от **стратегията** за развитието на детската градина за период от четири години и съответства на изискванията на държавния образователен стандарт за предучилищно образование. Тя е изготвена във връзка с изпълнение на чл.70 от Закона за предучилищното и училищното образование и чл.29 от Наредба №5/05.06.2016 г. за предучилищното образование. Нейното изключително важно значение и роля се състои в това, че разкрива бъдещата дейност и развитие на предучилищното образование в детската градина; гарантира утвърждаването ѝ като модерна и достъпна европейска обществена институция, отговаряща на съвременните потребности на обществото.

Програмната система представлява цялостна **концепция за развитието** на деца от тригодишна /двегодишна/ възраст до постъпването им в I клас в съответствие с държавния образователен стандарт за предучилищното образование и включва подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел. Програмната система на ДГ "Мечо Пух" е създадена в името на детето, в помощ на учителя и в подкрепа на родителя.

Програмната система подпомага учителя, за да осигури условия за пълноценно детско развитие, така че:

- Детето да е спокойно, щастливо, уверено и успешно да навлиза в света, чрез игри, познание, радост и творчеството;

- Учителят уверено и с удовлетворение да постига по-добри резултати в ежедневната си работа с децата и родителите;
- Родителят да „израства” заедно с детето си, като го подкрепя в развитието, подпомага разгръщането на неговия потенциал.
- Родителят и учителят имат споделени отговорности относно детето, които се реализират в сътрудничество в името на детето.

Особено внимание насочваме към началното формиране и развитие на очертаните в Европейската референтна рамка и залегнали в Закона за предучилищното и училищно образование ключови компетентности, осигуряващи личностното развитие на подрастващите през целия живот. Разбирани като динамично и постепенно обогатяващо се единство на представи и нагласи, на знания и умения, на отношения и способности- включително и за самоутвърждаване и самоусъвършенстване, тези компетентности трябва да осигурят удовлетворение на потребностите и реализация на детето в следващия етап на неговото образование.

Програмната система за подготовка и възпитание на 2–7-годишните деца е синтез на положителния опит от минало и настояще използвайки перспективата за европейска интеграция и взаимен обмен на новаторство , осигуряващо успешно включване в училищно обучение. В духа на съвременните реалности и новите законово-нормативни изисквания система „Играя и зная” е в съответствие с компетентностния и игрово-познавателния подход, регламентирани в Закона за ПУО. Програмна система „Играя и зная“ определя целите, задачите, организацията и съдържанието на образователно-възпитателния процес в детската градина с насоченост към формирането на общо познание на 2–7-годишните деца за цялостната картина на света и развиване на мисленето и интелектуално-личностните качества на децата, създаване на предпоставки за формиране на учебна дейност (специална подготовка на децата за училище), стимулиране на социалните двустранни и многостранни взаимодействия между субектите на педагогическия процес (учители, деца, родители, социални партньори).

2.1. Цел на програмната система:

Целта на програмната система в ДГ „Мечо Пух” е продиктувана от заложените основни цели за предучилищно образование в ЗПУО:

1. Цялостно развитие на детската личност при отчитане на нейния интелектуален, емоционален, социален, духовно-нравствен, физически и възрастов потенциал; подкрепа на всяко дете в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.
2. Формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот.
3. Творчески възможности и непрекъснато разширяващи се желания и потребности за активно действено участие на детето в процесите на взаимодействие със заобикалящия свят.
4. Придобиване на компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности:

- **комуникативни компетенции** – практическо владение на българския език в съответствие с нормите на книжовния език, съгласно Наредба № 6 от 11 август 2016 г. за усвояването на българския книжовен език (Обн. - ДВ, бр. 67 от 26.08.2016 г.).

- **математически компетентности и основни познания в областта на природните науки и технологии** – да проявяват склоност към аналитично мислене и придобиване на научни знания;
- **дигитални компетентности** - да придобият умения за използване на ИКТ с цел подпомагане на аналитичното мислене и креативността;
- **социални и граждански компетентности** – да показват уважение и интерес към околните, да бъдат склонни към компромиси, да бъдат почитени, да познават правата и задълженията си, да разбират и възприемат ценностите на различните религиозни и етнически групи, овладяване на компетентности за ПО, съгласно приложение №1 към чл.14, ал.2, т. 1 от Наредба №13/21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;
- **инициативност и предприемачески умения** – да проявяват инициативност и положително отношение към промяната и новото;
- **културни компетенции** – да познават националното и европейско културно наследство.

2. Специфика на детската градина

ДГ “Мечо Пух“, с. П. Славейков е съвкупност от осем бази с 11 смесени по възраст групи. Основна база за 50 деца в с. П. Славейков и седем с изнесено обучение в селата: Батошево, Градница, Добромирка, Душево, Кормянско, Крамолин и Ряховците, обединени от обща цел, да създадем подходяща среда за развитие на творческия потенциал на децата, стимулиране на инициатива, желание и готовност за учене, даване на равен шанс, с оглед максимално развитие на потенциала на всяко дете и възможност за пълноценна реализация независимо от неговата етническа или социална принадлежност и безусловно уважение на детската личност.

2.1.Философия / концепция на програмната система.

ДГ “Мечо Пух“ акцентира върху потребностите на детското развитие, като се основава на перспективната значимост и самоценност на детето, стимулиращите функции на средата, поощряването на детската активност и приобщаване на детето към националните и общочовешките ценности, ролята на предучилищното образование като основополагащо начало в образователната система, интегрирането на националния опит и световните образователно- възпитателни практики в предучилищна възраст. Не допускане на ранно отпадане от детската градина.

- Осигуряване на равнопоставен достъп до качествена предучилищна подготовка, фокусирана върху приобщаване на всички деца независимо от различията им в образователните потребности, при подкрепяща образователна среда.
- Осигуряване на емоционален, социален и психологически комфорт на детето и на оптимални условия за развитие на личностния му потенциал в условията на смесени по възраст групи в селските райони на община Севлиево.
- Преодоляване на индивидуалните, поведенчески и социални различия и стимулиране възможностите на детето в общата образователна среда в ролята на втори субект на взаимодействието.

- Стимулиране възможностите на детето за самостоятелно справяне с житейски ситуации и целенасочено формиране на широк спектър от компетенции.

2.2. ДГ “Мечо Пух“ приоритетно работи в следните насоки:

- Детето и смесената по възраст детска група- интереси, потребности и перспективи на развитие в ролята им на втори субект на взаимодействието;
- Целенасочено се развиват обогатяващите взаимовръзки между видовете игри и останалите детски дейности с оглед на стимулирането на творчеството, преобразуването на средата и формирането на предпоставки за осъществяване на образователен процес;
- Търси се единство във възпитателните, социализиращите и образователните задачи в позитивната атмосфера на самоценността на съвместните преживявания, подкрепата, удовлетворението от постиженията, самоуважението и толерантността към другите при равенство на шансовете за всички деца.
- Търси се пряко сътрудничество със семейството, като се стимулира неговата роля за развитието на детето.
- Изграждане на съвременна образователна среда.

2.3. При подбора и структурирането на образователното съдържание, формите, подходите и механизмите за взаимодействие и усвояването му, имаме предвид следните принципи:

- Осигуряване на емоционални, социални и интелектуални гаранции ориентирани към личностно развитие на детето през целия му живот.
- Балансиран обхват на цялостното детско развитие- физическо, когнитивно, емоционално, социално, личностно;
- Взаимовръзка на образователното съдържание по всички образователни направления с интеркултурен, интегративен и интерактивен аспект и техните приоритети.
- Включване в образователното съдържание на постижими от детето знания, умения и отношения;
- Възможност за вариативно планиране относно времето и сложността- на взаимодействията; за тяхното диференциране и индивидуализиране, съобразно темпа и степента на развитие на детето и детската група.
- Интегриране и съхраняване на етнокултурната идентичност на децата от турската и ромска общност.

2.4. Подходи на педагогическо взаимодействие:

- **Игров** - подпомага развитието на детето, справим с агресията, изгражда близост и доверие, лекува емоционални травми, изгражда увереност и самостоятелност в детето, справяне с трудни ситуации.
- **Конструктивен** - възприемането включва намесата на представянето и паметта

- **Личностно-хуманен** - детето да се приема като значима личност - с уважение и достойнство; приемане на детето такова, каквото е; човечно отношение към него- оказване на обич и подкрепа; съобразяване с потребностите и интересите на детето като субект; подпомагане на детето в изграждане на позитивен Аз-образ.
- **Индивидуален** - съобразяване с уникалността на всяко дете, с неговия собствен темп на развитие и сензитивност; опознаване на силните му страни, върху които да се изгради педагогическото взаимодействие.
- **Дейностен** - на детето да се осигурява активна позиция чрез участие в разнообразни дейности с подходящо физическо, емоционално и интелектуално натоварване; стимулиране на контакти и общуване в различни формални и неформални обединения;
- **Ситуационен** - да се създават специално организирани ситуации и да се използват непреднамерено възникващите, за да се постави всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие.
- **Холистичен** - детската личност е цялостна динамична система, затова е необходимо да се работи за развитие на всичките ѝ страни, специализирано относно проблема (ако има такъв), но не фрагментарно относно нейната цялостност; педагогът да обхваща и вижда цялата картина.
- **Комплексен** - всички главни и подпомагащи социално-педагогически фактори да действат като взаимно допълващи се за осигуряване на пълноценен живот на децата; цялостното поведение на детето да протича в социален контекст в среда на положително настроени връстници и възрастни.
- **Синергичен** - подход с обединяваща сила и енергия, изискващ създаване на условия за растеж, развиване на личния потенциал, зачитане на човешкото достойнство, осигуряване качество на живот за всяко дете.

Самочувствие, съпричастност, изследователски дух, интелигентност, мобилност, отзивчивост, отговорност, нравственост, амбициозност, адаптивност – това са част от качествата, които искаме да развием в нашите деца, като предпоставка за успешна реализация в училище и обществената среда в бъдеще.

3.Форми на педагогическо взаимодействие:

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето.

3.1.Основна форма - педагогическа ситуация, която протича предимно под формата **на игра**. Педагогическата ситуация се организира само през учебно време и осигурява постигане на компетенции, определени от Държавен образователен стандарт за предучилищно образование. В ДГ “Мечо Пух“ ще се провеждат основни форми на педагогическо въздействие по следните Образователни направления:

1. Български език и литература:

- Чрез образователното направление се извежда на преден план комплексната реализация на речевото развитие на детето от предучилищна възраст. Една от основните функции на обучението по това направление е задоволяването на потребността

на детето от речева активност, което предизвиква положителни емоции и се превръща в стимул за изграждане на умения за комуникиране и общуване: готовност за директно и адекватно на речевата ситуация изразяване. Образователното направление има за цел изграждане на нагласа у детето да слуша активно художествено произведение и да изразява отношението си към него и към постъпките на героите в него.

- Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра: *Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на литературно произведение.*

2. М

- Образователното съдържание по математика е съобразено с общата цел на предучилищното образование и с целите на обучението по математика в първи клас. Спецификата на образователното направление е в това, че съдържанието му трябва да осигури формиране на елементарни представи за основни математически понятия, които се изучават по-късно в училище. От друга страна, математическото обучение стимулира общата познавателна дейност и развива умствените способности на детето, които са основа за интелектуалното му развитие.
- Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в пет образователни ядра: *Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времеви отношения, Геометрични фигури и форми.*

3. Юколен свят :

- Близката за детето среда е естествената основа за схващане на най-значимите норми на поведение, дейност и живот в света, които демонстрират природо-социалното единство. Чрез образователното направление се реализира педагогическо взаимодействие, насочено към социализиращите процеси - изграждане на адекватна представа за окръжаващата близка социална среда, придобиване на култура на поведение, социални умения за общуване и самостоятелна детска игрова дейност.
- Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване и Културни и национални ценности.*

4. Изобразително изкуство:

- Разгръщане на разнообразни изобразителни дейности. Много по-системно детето се включва в познавателни, изобразителни и творчески дейности за подготовка за училище, като умения за решаване на индивидуални и групови задачи, планиране и др. Целенасочено се овладяват графични умения и детайлизация при подготовка на ръката за писане. По-задълбочено е и запознаването с приложно-декоративно изкуство и скулптура.

- Чрез организираната и системна работа по образователното направление децата развиват своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра: *Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники и Изобразително творчество.*

5. М

- Образователното направление предполага осъществяването на широк кръг дейности, в основата на които е емоционалната активност на децата. Тук са маркирани и проблемни акценти с оглед на социалната, познавателната и музикално-артистичната подготовка на децата за постъпване в първи клас. С оглед на това направлението залага на заучаване на по-голям брой песни, както и импровизиране на инструментален съпровод на песен. Развитието и обогатяването на речта на децата се свързват и с определяне звучността на музика с използване на няколко понятия. Отделено е внимание на връзката с българския фолклор чрез изпълнение на елементи на право хоро, ръченица и някои народни обичаи, както и зачитане на традициите на всички етнически групи. Усетът за темпо и динамика в музиката се основава на реагирането на децата при звучаща музика, в която ясно се очертават темпови и динамични промени.
- Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: *Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра и Елементи на музикалната изразност.*

6. Конструирание и технологии :

- Включва както редица манипулативни и практически умения, така и важни познавателни умения в подготовката на детето за училище. Например работа със схематични изображения, разбиране, решаване на проблеми, работа по малки проекти, пренос на знания и др. Дейностите по образователното направление са подчинени на целта за осигуряване на щастливо детство на всяко дете, както и за изграждане на мотивация и увереност в собствените му възможности. Обособена е и работата по първоначално запознаване с техниката - инструменти, машини, които децата срещат и използват като модели и играчки на транспортна и строителна техника и домашни уреди. Децата са насочени да разбират ролята им в живота на хората и някои правила за безопасност.
- Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра: *Конструирание и моделиране, Обработване на материали, съединяване и свързване, Грижи и инициативност, Техника.*

7. Ф

- Целевата ориентация на стандарта по образователното направление е комплексното развитие на детето от предучилищна възраст: добро здравословно състояние, физическо развитие и дееспособност; потребност, познавателна активност и емоционална удовлетвореност от двигателната дейност; игрови и комуникативни умения в игровата двигателна дейност.

Деятелностите по образователното направление са подчинени на целта за осигуряване на щастливо детство на всяко дете, както и за изграждане на мотивация и увереност в собствените му възможности.

- Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: *Естествено приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност.*

3.2. Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие:

- Игри - *Театрални, Конструктивни, Сюжетно-ролеви, Подвижни, Музикални и др.*
- Утринна гимнастика
- Творчески занимания по интереси
- Празници и концерти.
- Културно-развлекателни екскурзии - посещения на театрални постановки, изложби, музеи и др.
- Разходки и екскурзии сред природата
- Формиране на битови, здравни, хигиенни и навици.
- Формиране на етични форми на общуване.
- Формиране на естетически усет
- Групова работа с психолог, базирана на принципите на Приказкотерапията.
- Групова работа с психолог за изграждане на позитивни междуличностни взаимоотношения и екипна работа.

В допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване на живота на детето. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогическите ситуации.

Стратегически приоритети по подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование

3.3.1. Гражданско образование:

- Междуличностни отношения
- Социална среда
- Права на човека
- Идентичности и различия в обществото

3.3.2. Здравно образование:

- Психично здраве и личностно развитие
- Физическо развитие и дееспособност
- Лична хигиена
- Хранене

3.3.3. Екологично образование:

- Вода, почва, въздух
- Енергия и климат
- Биологично разнообразие
- Потребление и отпадъци
- Общество и околна среда

3.3.4. Интеркултурно образование:

- Културни идентичности
- Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия;

3.3.5. Осъществяване на дейности по програма за обучение по БДП като част от интердисциплинарен комплекс:

- Формиране на начални представи за пътната среда
- Формиране на учения за безопасно движение на пътя
- Формиране на култура на поведение на пътя.

3.4. Начини и форми за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното, интеркултурното образование и обучението по БДП на децата

3.4.1. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в детската градина, се осъществява чрез изпълнение на програма за гражданско, здравно и интеркултурно образование, приета на Педагогически съвет и утвърдена със заповед на директора.

3.4.2. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява във всички възрастови групи:

- ✓ интегрирано в обучението по образователни направления чрез основните форми;
- ✓ интегрирано в допълнителните форми на педагогическо взаимодействие;
- ✓ в основните форми, чрез включване на темата в годишното тематично разпределение за възрастовата група.

3.4.3. Проведеното/планираното образователно съдържание/тема се отразяват в дневника на групата както следва:

- ✓ в графа: „Допълнителни дейности и индивидуална работа“, когато е допълнителна форма;
- ✓ вписва се като образователното съдържание към образователното направление, когато то е интегрирано чрез основната форма;
- ✓ планира се като основна форма, съгласно годишното тематично разпределение

3.5. Постигането на компетентностите за ориентиране в пътната среда се осъществява в следните глобални области:

- ✓ елементи на пътната среда

- ✓ участници в движението
- ✓ пътни превозни средства
- ✓ пътна сигнализация
- ✓ обезопасителни и защитни средства

3.5.1. Постигането на компетентностите за спазване на правила за безопасност и култура на поведение на пътя се разгръща в следните направления:

- ✓ правила за движение на пешеходец,
- ✓ правила за движение на велосипед,
- ✓ правила за движение в жилищна зона,
- ✓ правила за поведение на автобусна спирка,
- ✓ опасни и безопасни места за игра,
- ✓ понятие за пътнотранспортно произшествие,
- ✓ сензорна и моторна двигателна активност.

3.5.2. Обучението по БДП се осъществява в основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие,

по план приет на Педагогически съвет и утвърдена със заповед на директора на основание, интегрирано по различните образователни направления, с основна дейност игрова, с осъществяване на рефлексия и устойчивост в следните аспекти: интелектуален, комуникативен, личностен и кооперативен, с основни методи, използвани самостоятелно, както и в комбинация: информационно- познавателен, игрово- познавателен, практико- изпробващ.

3.6. В следствие на педагогическото взаимодействие детето придобива:

- нагласи за сътрудничество;
- нагласи за саморазвитие и самоконтрол;
- умения за критическо мислене;
- предприемчивост и инициативност;
- умения за решаване на конфликти
- умения за вземане на решения;
- умения за работа в екип;
- комуникативни умения;
- умения да събира и обработва информация;
- умения за валидиране на информацията в интернет;
- отговорно отношение към ученето и мотивация за учене през целия живот;

- чувство за принадлежност и общностен интегритет.

4.Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие:

Учебната година в предучилищното образование започва на 15 септември и завършва на 31 май на следващата календарна година.

Учебното време се организира в 36 учебни седмици и в учебни дни.

Учебният ден включва основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка и самостоятелни дейности по избор на детето.

- През учебно време – редуване на основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;
- През неучебно време – допълнителни форми на педагогическо взаимодействие по 1 в сутрешен и 1 в следобеден режимен момент;

5.Тематични разпределения – изготвят се по желание на учителите в електронен или хартиен вариант

За всяка смесена по възраст група се разработват от педагогическите специалисти, като целта е постигане високи резултати в развитието на децата.

- Осигуряват ритмичното и балансираното разпределяне на съдържанието по образователните направления;
- При разработване на тематичното разпределение по програмна система „Играя и зная“ е приложен **системно-интегралният, синергетичният подход и тематично-холистичният подход**, като е посочена *обща тематична зона за седмицата*, така че детето да разкрие в система от знания, умения и отношения единството на заобикалящия го свят. Седмичната глобална тема се извежда на принципа на празничния календар и сезонно-природните явления и това осигурява обща база за търсене на сюжетно-логически връзки между знаниевите информационни полета при реализиране темите на педагогическите ситуации за седмицата.
- Темите се основават на вътрешно-дяловата интеграция на образователните ядра в дадено образователно направление.
- Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в **седмично разпределение**, като БЕЛ е завишен с 2 ситуации седмично за всички групи, поради 90 % билингвален състав на децата.

Насоките по образователни направления за придобиване на компетентности през четиригодишния период са както следва:

Образователно направление „БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА”

А. Общи цели на образователното направление:

Една от основните функции на обучението по направление български език и литература е задоволяването на потребността на детето от речева активност, което предизвиква положителни емоции и се превръща в стимул за изграждане на умения за комуникиране и общуване.

Целта на образователното направление е изграждане на нагласа у детето да слуша активно художествено произведение и да изразява отношението си към него и към постъпките на героите в него.

Планирането на дейностите по образователното направление, гарантира запознаване с националните ценности и традиции с цел съхраняване и утвърждаване на националната идентичност.

Б. Насоки за учителя:

Овлабяването на езика и развитието на речта се свързват с възможността на децата да обогатяват своята устна реч и да усвоят значението на думите в най-различни ситуации. Учителите насочват своите усилия към изграждане на среда за стимулиране на игрите като средство за: обогатяване на детската реч; насърчаване интереса на децата към значението на думите; стимулиране на интереса към книгите и слушането на кратки художествени текстове; водене на диалог и участие в него; използване на точен речник и стимулиране на детето да отделя елементите на формалната и съдържателната страна на процесите на говорене и слушане.

Практическото овладяване на българския език е основа за общуването. Стимулирането на говорните умения у детето става посредством литературните произведения. Дейностите са подчинени на усъвършенстването на уменията за общуване както с деца, така и с възрастни.

Усвояването на езика трябва да се разглежда във взаимовръзка с образователното съдържание по всички образователни направления и да осигурят вътрешно интегриране на целите на българския език в областта на: слушане, говорене, подготовка за графичните знаци и смислоразличителната роля на думата, сричката и фонемата в говорния контекст. Учителите е необходимо да насърчават дейности, свързани с разпознаване и конструиране на основните граматични единици и структури: звук, дума, изречение, текст.

Образователно направление „МАТЕМАТИКА”

А. Общи цели на образователното направление.

Основната цел на образователно направление математика е стимулиране на детското развитие чрез насочване на познавателните интереси на детето към математическите характеристики на околния свят и тяхното диференциране чрез овладяване на обобщени способности при възприемането и оценяването им. Съдържанието на ОН осигурява формиране на елементарни представи за основни математически понятия, които се изучават по-късно в училище. Математическото обучение в предучилищна възраст стимулира общата познавателна дейност и развива умствените способности на детето, които са основа за интелектуалното му развитие.

Б.Насоки за учителя:

Съдържанието на математическата подготовка в ДГ ”Мечо Пух” трябва да обезпечи преди всичко формиране на основните математически представи, върху които ще се овладеят математическите знания в училище и ще се стимулират умствените способности на детето, които до голяма степен ще определят по-нататъшното му развитие и адаптиране към

училищното обучение. Важно е не просто да се натрупват знания, а да се овладеят умения за тяхното прилагане. За да се развият умствените способности на детето, то трябва да се научи да отделя основните параметри на обекта и неговите отношения. Ролята на учителя е да насочва децата към: систематизация на обектите по техните външни свойства; точно възприятие на самите обекти и точно възприятие на самите обекти и откриване в тях на прилики и разлики; решаване на мисловни задачи за установяване на количествени, пространствени и времеви връзки, откриване на причинни зависимости, описване на свойствата и отношенията.

Обучението по математика запазва игровия си характер във всички възрастови групи. Емоционалната наситеност на игровата дейност с математическа насоченост и личностния смисъл на игровото въздействие съдействат за развитие на емоционално отношение към света, развитие на самосъзнанието и осъзнаване на себе си като индивид със свое място сред другите.

Образователно направление „ОКОЛЕН СВЯТ”

А. Общи цели на образователното направление:

Целите на ОН „Околен свят” са свързани с разнообразни начини за успешно свързване с другите. Партнирането на учителя е изградено върху емоционалните отношения с децата, предполагащо позитивното настроение и искрената радост от съвместната дейност.

Приоритет на направлението са социалните умения, които да се трансформират под влияние на когнитивните умения при опознаването на света.

Б. Насоки за учителя:

Учителят осигурява в ситуацията връзка между образователни ядра, което съответства на систематизирането на детския опит при ориентирането в околния свят. Ценно е да се възпитава у другите деца необходимостта от лично отношение към преживяното. Така доверието и толерантността към другия подготвят сигурността в близката социална общност.

Образователно направление „ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО”

А. Общи цели на образователното направление:

Целта на ОН „Изобразително изкуство“ е децата да усъвършенстват уменията си да пресъздават обекти и явления от действителността чрез рисуване и оцветяване. Акцент в образователното направление е развитието на творчеството и работата в екип. Развиват се както общи, така и специфични възприятия и умения на децата, чрез които те изразяват своите идеи и преживявания в света на формите и цветовете около тях.

Б. Насоки за учителя:

Децата получават знания за най-общите особености на произведенията на живописиста, графиката, скулптурата и приложното изкуство. Разпознават познати произведения на изобразителното изкуство и материалите с които се изграждат; придобиват начални познания за средствата с които се постига художествена изразителност, например детайлизация, декорация, цветови съчетания и др. Изгражда се усет за подбор и съчетаване на цветове и форми. Запознават се и използват основните техники за рисуване, апликиране и моделиране.

Учителят осигурява подходяща игрова среда, както и игрови средства в съответствие с очакваните резултати по това образователно направление.

Постигането на очакваните резултати се реализира в две педагогически ситуации седмично за всяка възрастова група.

Образователно направление „МУЗИКА“

А. Общи цели на образователното направление:

Образователното направление предпоставя осъществяването на широк кръг дейности, в основата на които е емоционалната активност на децата. Тук са маркирани и проблемни акценти с оглед на социалната, познавателната и музикално-артистичната подготовка на децата за постъпване в първи клас. Развитието и обогатяването на речта на децата се свързват и с определяне звучността на музика както и с използване на музикални понятия. Отделя се внимание на връзката с българския фолклор чрез изпълнение на елементи на право хоро, ръченица и някои народни обичаи. Усетът за темпо и динамика в музиката се основава на реагирането на децата при звучаща музика, в която ясно се очертават темпови и динамични промени.

Дейностите по образователното направление са подчинени на целта за осигуряване на щастливо детство на всяко дете и формиране на лично отношение към музиката като изкуство, както и за изграждане на мотивация и увереност в собствените му възможности.

Б. Насоки за учителя:

Изборът на музикален репертоар е предмет на учителят по музика, който е направил това чрез приложеното тематичното разпределение за децата от всички възрастови групи. От друга страна, чрез музиката (песни и инструментална музика) се осъществява музикалното възпитание, което допринася за цялостното развитие на децата. Така те ще натрупват музикално-слухови представи за многообразието в музиката и за нейното функциониране в обществото; слуховият им опит ще се обогатява с различна по облик, интонация, стил и жанр музика.

Основната дейност в детската градина е пеенето, като не бива да се поставят непосилни задачи и изисквания към детето в тази област. Основното е децата да пеят с желание и радост, да усещат по свой начин посланието на музиката.

Всички изисквания по-нататък могат да бъдат единствено препоръчителни. Музиката и играта са свързани чрез възможностите, които дават на детето за избор на роля или партньор за изразяване.

Свиренето с детски музикални инструменти и движенията с музика също следва да носят на децата радост и желание за музициране. Тук могат да се проявяват в някои случаи още по-ярко индивидуалните възможности и желания на децата. Дейността слушане на музика е свързана преди всичко с ангажиране на слуховото внимание на децата и провокиране на интерес към нея. Постановянето на задачи, дори и съвсем елементарни на пръв поглед, но поднесени интонационно интригуващо от педагога, е сполучлива форма за успех.

Дадена музика може да предизвика различни асоциации у всеки – всяко дете съпреживява и отразява по свой начин посланието на музикалната творба. Освен това по отношение на една и съща музика различните хора, дори и децата в тази възраст, могат да изразят различни мнения, дори оценки, и никой не бива да си присвоява правото да определя като „невярна“ или „лоша“ дадена музика. Затова още от първа възрастова група следва да се насочва вниманието на децата, че в културата, в изкуствата и в частност в музиката всеки човек има право на свой личен вкус и предпочитания, но трябва да зачита и уважава избора на другия. Най-важната задача на учителя по музика е да активизира и развива постоянно не някакви умения за възпроизвеждане на факти, а освободеното от задръжки мислене на децата. Мислене, което особено в детската възраст се свързва с фантазията и въображението.

Образователно направление „КОНСТРУИРАНЕ И ТЕХНОЛОГИИ”

А. Общи цели на образователното направление:

Образователното направление „Конструирание и технологии" включва както редица манипулативни и практически умения, така и важни познавателни умения в подготовката на детето за училище.

Предложени са възможности за началното развитие на инициативността, предприемчивостта и дигиталната компетентност, като се формират умения за работа в екип, планиране, представяне и осъществяване на идеи и малки проекти. Създават се условия за първоначално запознаване с възможностите на информационните и комуникационните технологии.

Б. Насоки за учителя:

Дейностите за постигане на резултатите по това образователно направление са ориентирани към възпроизвеждане на последователно показани от учителя операции, дейности, движения, техники за създаване на модел или макет. Практическата работа се насочва към поэтапно демонстрирани от учителя и представени чрез образец указания за изработване на опростени изделия от познатата на детето среда: превозни средства, мебели и уреди, играчки, животни и др.

Учителят дава конкретни насоки към децата за самостоятелно оформяне на елементи и обработване на хартия и картон.

Образователно направление „ФИЗИЧЕСКА КУЛТУРА”

А. Общи цели на образователното направление:

Целевата ориентация на програмната система по образователното направление е комплексното развитие на детето от предучилищна възраст: добро здравословно състояние, физическо развитие и дееспособност; потребност, познавателна активност и емоционална удовлетвореност от двигателната дейност; игрови и комуникативни умения в игровата двигателна дейност. Дейностите по образователното направление са подчинени на целта за осигуряване на щастливо детство на всяко дете, както и за изграждане на мотивация и увереност в собствените му възможности.

Очакваните резултати за това направление са: съответстващо на възрастта ниво на двигателните способности и функционалните възможности на организма; умения за комбиниране на приложните движения и елементи от спортно-подготвителни игри в разнообразни условия; познания за спортове, спортни съоръжения, пособия и екипировка; положително отношение към двигателната активност, здравословния начин на живот, спорта и туризма, като фактори за обществен, фамилен и индивидуален просперитет.

Б. Насоки за учителя:

От значение за реализация на целите и очакваните резултати са потребностите на децата от успех и емоционалната удовлетвореност от постиженията. Те изискват организация на стимулираща образователна среда, изпълнение на двигателната дейност чрез подражание, прояви на внимание, подкрепа и сътрудничество, ориентация към резултата чрез игрова мотивация, ясно изразено и видимо одобрение. Учителите насочват своите усилия към изграждане на среда за насърчаване на игровата двигателна дейност като средство за стимулиране на двигателната активност на детето.

Образователното съдържание се реализира в педагогически ситуации, свързани с образователните ядра „Естествено-приложна двигателна дейност“ и „Спортно-подготвителна двигателна дейност“, в утринната гимнастика, в подвижните игри и в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

Допълнителна задължителна форма за стимулиране на двигателната активност с оздравителен ефект е утринната гимнастика, включваща дихателни и изправителни упражнения, различни видове ходене, бягане с малка продължителност, общоразвиващи упражнения и подвижни игри.

Други допълнителни форми на педагогическо взаимодействие са подвижни и спортно-подготвителни игри, спортни празници, разходки, излети и екскурзии.

В годишното тематично разпределение по образователните направления се включва образователното съдържание за придобиване на компетентност по безопасност на движение по пътищата, съгласно държавното образователно изискване на МОН от 2003 г. за възпитание и обучение по БДП, както и темите за подготовка и обучение на децата за безопасно поведение при бедствия, аварии, катастрофи и пожари, посочени в Инструкция №2/05.07.2004 г. на МОН.

В разпределението на програмния материал по образователните направления се предвиждат диагностични педагогически ситуации, които протичат основно под формата на игра и чрез които се извършва качествено оценяване на напредъка на детското развитие. Проследяването на постиженията се извършва със специално изготвени тестове, задачи и дидактични игри; игри за установяване равнището на представите; уменията и отношенията по отделните ядра на образователното съдържание по отделните направления. Чрез тях се получава адекватна представа за детските възможности и постижения при овладяване на представи и отношения. Уточнени са критерии и показатели за всички ядра и са конкретизирани задачите за децата по всеки показател. Чрез регистриране на отговорите на децата като правилни и неправилни се получават количествени резултати и на тази основа се уточнява степента на развитие като ниска, средна и висока. Всички теми, дават възможност за провеждане на индивидуални и групови диагностични дейности за установяване равнището на развитие на личните компетентности и социалната зрелост.

Проследяването на постиженията на децата се извършва и чрез допълнителни форми като се осъществява индивидуално проследяване на постижението на детето.

Диагностиката на децата от подготвителните групи – 6 г. за училище в края на учебната година се извършва чрез Стандартизиран тест за диагностика на готовността на децата за училище „Скоро ще бъда ученик“ от авторски екип с научен ръководител: проф. д-р Георги Бижков по време на допълнителните форми за работа с децата.

Постиженията на децата се отразяват в **детско портфолио**, което се предава на родителите след изписване на детето от детската градина.

5.1. Седмичният брой педагогически ситуации при работа с програмна система „Играя и зная“ е в съответствие с Наредба № 5 за предучилищно образование/03.06.2016 г.

	I група (15 – 20 мин.)		II група (15 – 20 мин.)		III подг. група (20 – 30 мин.)		IV подг. група (20 – 30 мин.)	
	Брой ПС		Брой ПС		Брой ПС		Брой ПС	
	Миним. брой	Допълн. брой	Миним. брой	Допълн. брой	Миним. брой	Допълн. брой	Миним. брой	Допълн. брой
1. БЕЛ	1	+ 2	2	+ 1	2	+ 2	3	+ 1

2. Математика	1		1		2		3	
3. Околен свят	1		2		2		2	
4. Изобраз. изкуство	2		2		2		2	
5. Музика	2		2		2		2	
6. Конструирание и технологии	1		1		2		2	
7. Физическа култура	3		3		3		3	
Мин. общ брой педагог. ситуации	11		13		15		17	
Целодневна организация	11	13	13	14	15	17	17	18
Полудневна и почасова организация	11	13	13	14	15	17	17	18

5.2. Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение

Седмично разпределение на смесена възрастова група 3 и 4 годишни деца:

Смяна / Група	Понеделник		Вторник		Сряда		Четвъртък		Петък	
	1 група	2 група	1 група	2 група	1 група	2 група	1 група	2 група	1 група	2 група
I смяна	БЕЛ ФК	БЕЛ ФК	Мате м. ФК	Мате м. ФК	БЕ Л ИИ	БЕ Л ИИ	ОС ФК	ОС ФК	БЕЛ	БЕ Л ОС

II смяна	ИИ	ИИ	К Т	К Т	Му з.	Му з.			Му з.	Му з.
	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3

Минималният общ седмичен брой на педагогическите ситуации за постигане на компетентностите за първа възрастова група е 11 + 2 допълнителни по БЕЛ – 36 учебни седмици

Минималният общ седмичен брой на педагогическите ситуации за постигане на компетентностите за втора възрастова група е 13 + 1 допълнителни по БЕЛ - 36 учебни седмици

Седмично разпределение на смесена подготвителна група 5 и 6 годишни деца:

Смяна/ Група	Понеделник		Вторник		Сряда		Четвъртък		Петък	
	3 група	4 група	3 група	4 група	3 група	4 група	3 група	4 група	3 група	4 група
I смяна	БЕЛ ФК КТ	БЕЛ ФК КТ	Мате м. ФК	Мате м. ФК	БЕ Л ИИ Матем.	БЕ Л ИИ Матем.	ОС ФК	ОС ФК Матем.	БЕЛ ОС	БЕ Л ОС
II смяна	ИИ	ИИ	К Т	К Т	Му з.	Му з.	БЕ Л	БЕ Л	Му з.	Му з.
	4	4	3	3	4	4	3	4	3	3

Минималният общ седмичен брой на педагогическите ситуации за постигане на компетентностите за трета възрастова група е 15 + 2 допълнителни по БЕЛ – 36 учебни седмици

Минималният общ седмичен брой на педагогическите ситуации за постигане на компетентностите за четвърта възрастова група е 17 + 1 допълнителни по БЕЛ - 36 учебни седмици

Седмично разпределение на смесена възрастова група 3 - 6 годишни деца:

Смяна / Група	Понеделник		Вторник		Сряда		Четвъртък		Петък	
	2 група	4 група	2 група	4 група	2 група	4 група	2 група	4 група	2 група	4 група
I смяна	БЕЛ ФК	БЕЛ ФК КТ	Мате м. ФК	Мате м. ФК	БЕ Л ИИ	БЕ Л ИИ Матем.	ОС ФК	ОС ФК Матем.	БЕЛ ОС	БЕ Л ОС
II смяна	ИИ	ИИ	К Т	К Т	Му з.	Му з.		БЕЛ	Му з.	Му з.
	3	4	3	3	3	4	2	4	3	3

Минималният общ седмичен брой на педагогическите ситуации за постигане на компетентностите за втора възрастова група е 13 + 1 допълнителни по БЕЛ - 36 учебни седмици

Минималният общ седмичен брой на педагогическите ситуации за постигане на компетентностите за четвърта възрастова група е 17 + 1 допълнителни по БЕЛ - 36 учебни седмици

6. Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование:

Предучилищното образование като процес на възпитание, социализация и обучение на децата се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с учители, родителите и други институции.

Децата проявяват интерес към дадена дейност или предмет по различен начин, на различен етап от тяхното развитие. Програмната система дава възможност те да не бъдат ограничавани във времето, поради своята възраст и изискванията да са овладели даден опит „тук и сега“. Овладяването на знания и възпитанието на децата като цяло трябва да следват принципът за свободата на избор при спазване на ДОС за предучилищно образование.

6.1. Ролята на учителите

Ролята на учителя е свързана с поэтапност на представяне на информацията под формата на игра. Работа с малка група деца, като често по-големите деца в групата се превръщат в „спомогатели“ на по-малките в процеса на реализация и приложение на наученото.

Основната и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие да бъдат представени в точния момент от развитието на детето като предизвикателство за неговите интелектуални и физически възможности;

Предоставяне възможност на детето да оперира самостоятелно с даден материал колкото пъти иска, без намесата от страна на учителя;
Надграждане на наученото както като част от следващи занимания, така и в по-широк контекст, включващ ежедневни игри и дейности по избор от детето за постигане на очакваните резултати.

Учителят- медиатор на познанието, съзнателно наблюдаващ развитието на децата и подsigуряващ интригуваща и подходяща учебна среда, възприема различията във възрастта на децата не като пречка, а напротив, като важен елемент в предаването на опит и познание.

6.2.Връзки с родителите

Родителите са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите, директора и другите педагогически специалисти. Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директора и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на целите на учебно-възпитателния процес, както и за формиране на положително отношение към детската градина и мотивация за учене. Взаимоотношения между семейството и детската градина трябва да са изградени върху основата на взаимно доверие, разбиране, взаимно уважение, непрекъснат диалог за практическо реализиране на общите възпитателни цели. Тясното взаимодействие между семейството и училище ще даде възможност за повишаване ефективността на учебно-възпитателния процес.

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина, се осъществяват при условия и по ред, определени с Правилника за дейността на ДГ “Мечо Пух“, чрез:

- Индивидуални срещи в удобно за двете страни време;
- Родителски срещи;
- Проучване желанията и мненията на родителите;
- Поддържане на родителски кътове с информация за работата в групата и индивидуалните постижения на всяко дете;
- Провеждане на открити моменти;
- Присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование;
- Повишаване на родителската активност чрез участие в дейностите, осъществявани в ДГ“Мечо Пух“
- Съвместна работа с Обществения съвет и Родителския актив;
- Сайт на детската градина - <http://www.mecho-rooh.bg/>, на който се качват правилниците на детската градина, стратегията, годишния план, седмичните разпределения на групите, програмната система, отчетите за касовото изпълнение на бюджета и др.
- Фейсбук на групата от затворен тип;
- Портфолио на детската група и др.
- Други форми за комуникация.

Взаимодействието и сътрудничеството с родителите се извършва, съгласно годишен план за взаимодействие и сътрудничество с родителите на групата, който се разписва от учителите в срок до 20.09. на база на тази програмна система и се утвърждава от директора.

6.3.Външни връзки

Обществен съвет: Общественият съвет създава се съгласно ЗПУО/ чл.265/ и е орган за подпомагане на развитието на детската градина и за граждански контрол на нейното управление. Членовете на обществения съвет се определят за срок не по-дълъг от три години/чл.266 ал.5 от ЗПУО /. Състои се от нечетен брой членове и включва един представител на финансиращия орган и най-малко трима представители на родителите на деца от детската градина /чл.266 ал.1 от ЗПУО/ Представителите на родителите се излъчват на събрание на родителите, свикано от директора на детската градина. На събранието се определя броят на представителите на родителите и се избират и резервни членове на обществения съвет. /чл.266 ал.2 от ЗПУО/. Общественият съвет се свиква на заседание най-малко 4 пъти годишно, като задължително провежда заседание в началото на учебната година /чл.267 ал.1 от ЗПУО. Функциите на общественият съвет са разписани в чл.269 от ЗПУО и Правилник за създаването, устройството и дейността на обществените съвети към детските градини и училищата, обн. – ДВ, бр.75 от 27.09.2016 г.

В ДГ „Мечо Пух“ е конституиран Обществен съвет при спазване на Правилника за създаването, устройството и дейността на обществените съвети към детските градини и училищата. Общественият съвет на ДГ „Мечо Пух“ се състои от 5 основни и 7 резервни члена. За всяко заседание се води протокол от определеното със заповед технически лице.

Училищно настоятелство: ДГ „Мечо Пух“ работи съвместно с Училищно настоятелство - Севлиево, което е настоятелство за всички образователни институции в община Севлиево. То е регистрирано като НПО от 2001 г.

Други връзки:

- Срещи с лекари, психолози и специалисти в различни области за отговори на въпроси, поставени от родители;
- Връзки с фондации, агенции и други институции с цел търсене на възможности за изяви на деца със заложи в различните видове изкуства.
- Създаване и поддържане на трайни връзки с институции и организации, подпомагащи дейността на детската градина:
  - ✓ Общински център за психологическа подкрепа в извънучилищната общност;
  - ✓ Дирекция „Социално подпомагане”, Отдел „Закрила на детето”.

Програмната система „Играя и зная” дава възможност за надграждането на личността като част от даден социум и е естествено следствие на педагогическите и социалните взаимоотношения в разно-възрастовата група.

